

Маслій Н.Д.

кандидат економічних наук, доцент кафедри
економіки та моделювання ринкових відносин

Країло М.І.

студентка 3 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ

В сучасних умовах господарювання все більшої актуальності набуває питання залучення коштів інвесторів-нерезидентів. Кошти іноземних інвесторів надають можливість державі розвиватися у всіх сферах суспільно-економічної діяльності та вирішувати велику кількість існуючих проблем.

В останні роки у практичній і теоретичній діяльності експерти та

науковці значну увагу приділяють проблемам побудови ефективної системи залучення прямих іноземних інвестицій, а саме: І.О. Бланк, С.Ю. Гвоздю, Л.М.Овденко, А.А. Пересада та інші. Проте проблеми залучення інвестиційних ресурсів з-за кордону до цих пір залишаються нерозв'язаними та потребують подальших досліджень. Міжнародні, або іноземні інвестиції – це спосіб розміщення капіталу (активів) однієї країни в іншій країні. У широкому значенні міжнародні інвестиції – це інвестиції, реалізація яких передбачає взаємодію учасників, що належать до різних держав світу [5]. За даними Державного комітету статистики, у 2011 році в економіку України іноземними інвесторами вкладено 6,5 млрд.дол.США прямих іноземних інвестицій. У цілому приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці країни, з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці тощо у 2011 році становив 4,6 млрд.дол.США[2].

Станом на 01.01.2012 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в Україну (кумулятивно), з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці, склав 49,4 млрд.дол.США, що в розрахунку на одну особу становить 1083 дол.США. У 2011 році інвестиції надійшли з 128 країн світу. У десятку основних країн-інвесторів, на які припадає понад 83% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр - 12,7 млрд.\$, Німеччина - 7,4 млрд.\$, Нідерланди - 4,8 млрд.\$, Російська Федерація - 3,6 млрд.\$, Австрія - 3,4 млрд.\$, Великобританія - 2,5 млрд.\$, Франція - 2,2 млрд.\$, Швеція - 1,74 млрд.\$, Віргінські острови (Брит.) - 1,6 млрд.\$ і США - 1,0 млрд.\$ [2]. У січні-вересні 2012 року в економіку України іноземні інвестори вклали 4,319 млрд дол. США прямих інвестицій, що на 8,9% менше показника за аналогічний період 2011 року (4,742 млрд дол.), говорить в повідомленні Державної державної служби статистики України. Загальний обсяг внесених з моменту інвестування в економіку України прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 1 жовтня 2012 року становив 52,674 млрд дол., що на 5,2% більше порівняно з обсягами інвестицій на початок 2012 року, і з розрахунку на одного українця становить 1 тис. 157 дол.

Серед основних факторів, які погіршують процес залучення інвестицій можна виділити: - залучення іноземних інвестицій відбувається в період криз, дехто з інвесторів призупинив діяльність на території України, висловлюючи свою невпевненість у подальшому співробітництві, подаючи запити щодо економічної політики уряду; - нестабільне законодавство, відсутність надійних гарантій захисту від його змін для іноземних інвесторів;

Однак, в Україні все ж таки створені оптимальні умови для залучення іноземних інвестицій, а саме:

- проводяться успішні наукові дослідження в перспективних напрямках; - наявний висококваліфікований персонал та освітній базис для вдосконалення підготовки фахівців у пріоритетних галузях економіки; - економічно вигідне розташування виробництва з точки зору "ціна-якість" (відносно дешева та продуктивна робоча сила і багата сировинна база) [5].

До числа пріоритетних напрямків іноземного інвестування слід віднести й створення в Україні сучасної інфраструктури, включаючи транспорт,

технічно оснащене господарство, телекомунікації, ділову інфраструктуру (офіси, ділові центри банки даних та інші об'єкти) та побутовий сервіс. Без цього практично не можливі перехід до повноцінного ринку та широкий розвиток міжнародної інвестиційної діяльності.

Міжнародний порівняльний аналіз показує, що Україна не належить до тих країн, яким віддають перевагу інвестори. Для покращання інвестиційного клімату необхідні:

- зрівнювання у правах іноземних фірм і національних підприємств, розширення податкових пільг тощо;
- створення та ефективного використання вільних економічних зон, сприяння інвестиціям у провідні галузі промисловості ;
- створення умов для активізації вітчизняного бізнесу;
- поглиблення ринкових реформ. [1, с.176]

Отже, дослідивши стан і проблеми залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України можна зазначити, що світова криза відчутно вплинула на інвестиційний клімат країни, що призвело до зменшення надходження інвестиційних ресурсів вдвічі та зниження позицій України у міжнародному рейтингу більше, ніж у два рази. З метою оптимізації участі України вважаємо за доцільне на державному рівні обмежити вивіз капіталу з країни, стимулювати його реінвестування, підвищити зацікавленість потенційних інвесторів у внесках коштів у виробничу сферу, удосконалити систему ліцензування й контролю за рухом капіталу в Україні та за її межами, установити чіткі строки функціонування інвестиційного капіталу. Адже стратегічним завданням держави є, насамперед, захист загальнонаціональних інтересів країни та підняття її конкурентоспроможності на світових ринках.

Література:

1. Вівчар О.Й. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій в економіку регіону / О.Й. Вівчар // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип.21.8.–С.172-177
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу://<http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Загірняк Д.М. Проблеми іноземного інвестування в економіку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. nbuv. gov. ua/ portal/ Soc_Gum/vsunu/2011_7_2/Zagirnjak.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/vsunu/2011_7_2/Zagirnjak.pdf)
4. Левчук О. В. Проблеми залучення міжнародних інвестицій в економіку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// ecomou. nauka. com. ua/index.php?operation=1&iid=1263](http://economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1263)
5. Медведкова Н.С. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну через механізми страхування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. nbuv. gov.ua/ portal/ Soc_Gum/ Oif_apk/ 2009_4/25_Medv.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2009_4/25_Medv.pdf)
6. Яблонська А.В. Значення міжнародних інвестицій в економічних процесах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. nbuv. gov. ua/ portal/chem_biol/nvnltsu/21_12/292_Jab.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltsu/21_12/292_Jab.pdf)